

Er 2

Nykirkenes Indvielse

den 25de November 1801.

979

Johan Nordahl Brun.

Bergen, 1801.

Trykt i Hs. Kongel. Majestæts privilegerede Bogtrykkerie,
hos N. Dahls Efterlevsks.

For Tiden.

D HERre! frels! lad os ey meer fortrykkes!

D HERre! hielp! o HERre! lad det lykkes!

Du er vort Haab, dit store Navn, o HERre!

Haylovet være! Amen.

Æstfelige Menigheds Meenighed! samtlige Høye
og Hønstærede Indbudne! og I Belær-
værdige Embeds Brødre og Medtjenere
i Ordrer! Barmhertighed af Gud vor Fader, og
Fred formødest I Esu Christum og den Hellig
Aands Naade være med Eder alle nu og i all Ewig-
hed! Amen.

Styrke og Prydelse er udi hans Helligdom,
Ps. 96, 6. Saa udbrød David glad i Aanden over
Guds mangfoldige Naade; Saaledes anmelder jeg i
Dag vor Glædes store Tærl, saaledes Fæstens Indhold,
saaledes hvad vi ere samlede, at see og høre, og tak-
nemmeligen erkjende, at Styrke og Prydelse nu atter
findes ogsaa udi denne Guds Helligdom. Hvad enten
David ved Helligdom her tænker sig det Tempel, hans
Søn Salomon skulde bygge, eller den endnu herligere
Naadens Huusholdning, Davids Søn og Davids
Herre, Messias i Tidens Fylde skulde oprette, eller
det allerhelligste: Herlighedens Himle, hvor vi alle be-
giære omsider at samles; Derover skulle vi ingen dyb
Grandskning anstille. David, som vi alle, maa tænke
om alt Aandeligt giennem legemlige Billeder. Selv
Himlens Helligdom kunde vi kun tænke os, som et Huus,
og derfor tænke vi os ethvert, Gud helliget, Huus, som
et Himlens Mindrebilled paa Jorden. Et saadant
Huuses tvende vigtigste Attributioner opgives her og i til-
berlig Ordene Styrke og Prydelse: Ja, Styrke
først, og heller den, end Prydelse, naar eet skulle mang-
le. Daarlige Bygningsmaade, at sørge før eller meere

for Lister og Gierlander, for Kapiteller i den græske Smag, og Portaler i den nyeste, end for god Grundvold, sunde Vialker, troefast Ubande. Ved Styrke især maatte det Huus først udmærke sig, som skulde helliges den Eviges Dyrelse; men ogsaa dernæst ved Prydelse. Det maatte dog ikke ligne mørke underjordiske Hvoelvinger; det maatte være sørget for Sandserne; alting maatte smage, saavidt mueligt, af Orden og Skionhed, af Kostbarhed og Pragt. Guld bygde jo selv for os den sønlige Natur, som et Huus, hvori baade Styrke og Prydelse, hvori baade Fjeldene, som en Riampeslægt, og Dalene, som Kienne Modre, hvor Egen trodser i sin Kraft, hvor Blomstret brammer med sit Guld, hvor Ornen hersker ved sin Styrke, hvor Paafuglens Fjædre forerlylle Duet med prismatiske Farver. Og naar nu vi ville bygge Guld et Huus, maatte vor Usmagt, saa godt den kunde, give det baade Prydelse og Styrke — Dog — ikke for Guds Skyld, men for vor egen, at naar vi traadde ind i et saadant Huus, Stærken maatte anmelde, at Huusets Herre var den Stærke, den Genevældige, og den, hos hvilken er ingen Forandring eller Omstiftelses Skygge, og at vi Svage der i det mindste skulle finde Sikkerhed og Fred; at Prydelsen maatte biebringe dig den Tanke: Her bliver vist nok Giestebud, her maa være Bryllup, her smiler alt, og alt indbyder, og alt saer: Her skal du være glad. Saa var det mig, da jeg sidste Gang traadde frem i Koret her, for, paa Embeds Vegne, at overantvorde Nyelirkens Meenighed en nye Lærer. Mig forekom Huuset da, som det nye Jerusalem, der kom ned af Himmelen for Johannes i Synet, prydet, som en Brud er prydet mod sin Mand, Ab. 21. Da sagde mit Hjerter, Guld til Ere og Lov: Styrke og Prydel:

Prydelse er udi hans Zelligdom. Mindst tænkte nogen, at fem Dage derefter skulde det Heele være lagt i Aske; Men ach! vi fik at see, hvorledes all Styrke er inret, naar den Evige udrækker sin Arm, hvorledes all Prydelse forsvinder, som en Drom, naar Baadens Ild kun raser en Time. I glemme vel ikke, Andagti-ge! det skrækkelige Syn, da en Funke kastede sig hen paa Taarnets eene Karnisse, da den sad der ikke større end en af de Tunge-formige Euer, der satte sig paa de tolv Apostlers Hoveder paa Pinkedag. Vi vilde og vi syntes have kundet vifte den bort med vor Haand, men hver Arm var for kort, og ingen Kunst tiltrækkende. Snart sneeg den sig ind, og nu hvilket Kirkeran, hvilke Ødelæggelses Timer! Nu fortæredes de stærkeste Bieler, som Straae: De høylidende Klokker syntes at græde smeltet Malm, og Ilden igiennem det store tonefulde Orgels Piber at hyle Tiigpsalmer over den døende Dronning: Muurene bleve i en eeneste Aftenstund saa afklædte, saa nøgne, som vore Beenrad engang skulde blive det ved den langsom tærende Forraadnelse. Da ginge vi jo her trint omkring og klagede veemodelig dette Prophetens Klagemaal: Vor Zelligheds og vor Herligheds Zuus, i hvilket vore Fædre lo-vede Dig, er opbrændt ved Ild, og alle vore ønskelige Ting ere ødelagde, Es. 64, 10. Da gif Meenigheden nedbønet. De Gudsfengige iblandt dem høvede, og, hvad læse vi, tænkte de, i denne gloende Aske? Har maaskee der en straffende Haand skrevet disse Ord: Svært Træe, som ikke bær god Frugt, skal afbugges og kastes i Ilden, Math. 3. Og ach! da maatte det kun have været os selv, som barej de vilde Druer. Men hvad de tænkte, eller ikke, saa tændtes af Affen en Ridkerheds Ild, og mange Hierter bleve

brændende for den gode Sag. Her skeede Sammen-
 skud, her gjordes Forberedelser, her levedes Bygges-
 ter; Man gav sig ikke Tid til at oppebie Former og Reg-
 ler, der ellers lovmæssigen skulde ventes fra høieste
 Foresatte. Saa uile, kan jeg troe, gode Børn, at giøre
 deres Faders Villie uadspurgt, for ikke alt for længe at
 giøre slet intet, medens der indhentedes langt fraværen-
 de Faders udtrykkelige Befalinger. Jeg saae disse ra-
 ske, veldædige, skiane anomaliske Bevægelser, og
 kunde ikke bare mig for at tænke paa Sproget: Der er
 ingen Lov for den Retfærdige, 1 Tim. 1. Her
 fremstod af Meenigheden formuende Olding, ⁽¹⁾ aab-
 nede sin Kasse til betimeligt Forstkud, anvendte sin Ind-
 skudelse til kraftige Begyndelser og faderlig Tilsyn med
 den store Giernings sparsommeligste Udførelse. Her
 bestølede en Kirkens Bærge ⁽²⁾ af Virksomheds
 Mand, og han sørgede for Huuset, som skulde det været
 hans eget. Ingen lønnet Bestyrer skulde giøre det halv
 saa godt, og underligt, om han ikke i det mindste skulde
 lønnes som Obed-Edom, hvis Suns Herren velsig-
 nede for Pagtens Arkes Skyld, 2 Sam. 6. Ja
 blot at Bygmesterens ⁽³⁾ Balg var huusholderisk
 Wiisdom, har Bygmesteren selv, som en troefast og
 kunsterfaren Mand, beviist indtil paa denne Dag;
 Derfor see vi alle nu, hvad ingen skulde have troet:
 Nyelirken i 21 Maaneder fra Odelæggelsens Dag ikke
 allene sat i brugbar Stand, men endog saadan, at
 Taleren kunde finde denne Tert anvendelig: Styrke
 og Prydelse er udi Guds Helligdom. Bist nok er
 Vredelsen endnu kun tarvelig, imod den, som fortæ-
 redes af ublide Buer. Bist nok forekommer dette Huus
 mig endnu i Dag, som en Fyrstes Datter, nyelig ud-
 revet af Noveres Hænder, og for Hastigheds Skyld is-
 fert

ført eenfoldig Morgendragt, for dog med Belanstheds
 dighed at kunde fremstilles blandt hendes fyrstelige Gode-
 skende. Saaledes staaer, for Exempel, dette Tonernes
 mangestemmige Redskab der oppe, men er, mod det
 afbrændte store Orgel, ikke meget meere maafee, end
 hvad Tabernaklelet var mod Salomons Tempel; men
 dog har det allerede gavnet fuldelig i Dag, og opbyg-
 get og helliges fra nu af til at opbygge og gavne længe,
 og hver Gang det skal bruges, til at ordne og oplive
 vore gudelige Sange; Men kunde jeg gjøre Steene tal-
 lende, jeg vilde lægge disse Muure dette Modersprog i
 Munden: "O! Nye Kirkes Meenighed! Du,
 " som jeg atter igien i Dag forsamler, som Fuglemodes
 " ren sine skjælvende Kyllinger, under mine Binger! dig
 " og dine nærværende Sønner og Hædermænd har jeg
 " især at takke for denne heele takkelige Dragt I have
 " hængt over mine bare Skuldre; Men fortænker mig
 " dog ikke, om jeg sætter denne lille Prydelse deroppe
 " øverst, om den er mig af alle Ornamenten det meest
 " gemnytlige. Min (⁴) Adkomst er saa skion. I have
 " en Broder og jeg en Søn fraværende, han er døbt i
 " denne Meenighed, paa dette Sted; han har siden
 " vanket vide om Land, men altid og allevegne agtet.
 " Jeg troede ham saa indviet i den glimrende Verdens
 " Tryllekreds, at han ikke havde en Tanke, endnu min-
 " dre et Sul, allermindst en Gave tilovers for hans fjer-
 " ste aandelige Moder i hendes Trængsel; Men see!
 " han herde om den Jld, som havde raset i mine Ind-
 " volde, hans sønlige Hierte brændte, og uanmodet
 " skienkede han mig dette wundværlige Huusgeraad.
 " Men for disse mange Stemmer han der gav mig same-
 " lede, skal dog i det mindste denne eene taknemmelige
 " Gienlyd gaae ud i Dag fra mine fornyede Hvalvins-
 ger:

2ger: Herren velsigne dig af Sion, som gjorde
 2 Himmel og Jord! Ps. 134." Saa vilde jeg ind-
 føre Kirken talende til den ædle fraværende Landsmand,
 taltende dog Gud først og fremst, fordie han har alle
 Menneskers Hjertter i sin Haand, fordie han lod mig
 see endog i denne Gave et Beviis meere for min Sæt-
 ning, at Styrke og Prydelse er udi hans Zellig-
 dom. Men denne Prydelse, denne Styrke, som jeg i
 Dag er kaldet til at hellige med Ordet og Bønnen, er
 dog kun udvortes, kun sandselig. Men den har til
 Hoved=Diemeed en indvortes, en aandelig Styrke og
 Prydelse; Men det er derom jeg især bør tale. Jeg
 bør nævne Maalet først, førend jeg helliger Midlerne;
 Thi skal dette Maal være min Hovedmaterie, og disse
 Ord min Text, 1 Petri 2, 5: Bygges ogsaa I selv,
 som levende Steene, til at blive et aandeligt
 Huus, et helligt Præstedømme, til at ofre aan-
 delige Offere, Gud behagelige, formedelst JEs-
 sum Christum. Her anprises

Guds sande Kirkes Opbyggelse.

Ja baade dens (1) Styrke og (2) Prydelse.
 Medens jeg hænger troelig i det Bygningis Billedsprog,
 Texten opgiver, vil jeg ikke glemme, at Billedet er ikke
 selve Tingen, og derfor, medens jeg forklarer og an-
 vender, skal jeg ikke mangle at vise, hvori Billedet er
 fra det afbildede forskiælligt, og strax bliver altsaa den-
 ne vigtige Forskiæl at anmærke: Det som ingenlunde
 gielder om Billedet, et virkeligt Huus gielder om det
 afbildede, Guds sande Kirke, at alt hvad der kan siges
 om det heele Samfund, lader sig ogsaa siige om hver en-
 felt Broder i dette Samfund. I denne afbildede Byg-
 ning er ogsaa hver Steen for sig selv en Bygning; der-
 for

9

for Bygmæsten, den Store, til hver saadan Steen: Der som nogen elsker mig, da skal han holde mit Ord, og min Fader skal elske ham, og vi ville komme til ham og gjøre Boelig hos ham, Joh. 3. Det er da Sigheten i enhver saadan a) enkle Boelig jeg først bør anprise. Det første den Wiise seer paa, naar han vil bygge, er stærke Materialer, og Steene ere de stærkeste; men her halter strax Lignelsen anvendt paa Mennesker. Ingen tænke om sig selv, vi tænke det om inaen, at han er gandske ubequem til at dannes. Vi sig ikke til noget Menneske: Du kan ikke bruges til Bygning, du har ikke den Styrke. Efter kiendre vi end een eller flere nok saa forhærdede, og kun alt for meget lignende den trodsige Klippe, vi ville sige med Døberen: GUD kan opvække Abraham Børn endog af disse Steene, Math. 3. Eller tænke paa Guds Ord ved Propheten: Er ikke mit Ord, som en Jld, som en Hammer, der sønderstaaer Klippen? Jerem. 23. Sandt nok, vi, som skulle bygge, fandt ikke alle Steene lige bequemme; men vi grue mindre for at tage fat paa den gandske Uforuiede, den Moes-begroede, end paa den, som i Forsinelsens Hænder er bleven saa rundet, saa glattet, saa sleben, at den undviger hvert Hammerslag; men heller ikke denne Steen understaae vi os at forstønde; den kan endnu smeltes for en saadan Focus af Ordets Straaler, at den smeltes. Lidelser desuden ere de Huultspeyle, som samle Straalerne til et snart brændende Punkt, og da skeede det stundom, hvad GUD sagde om Israel: Jeg have gjort dig udvalgt i Elendigheds Ovn, Es. 48. Men Tænk om Mennesker, da ere de atter deri forskjællige fra Steene: de ere levende, de kunne ikke dannes, mod deres Villie. Den arme døde Steen maa

staae, hvor Bygmesteren satte ham; var han ilde indsat, faldt han ud og knusedes selv, eller knusede svagere Kostbarheder; det var ikke Steenens Skyld. Men I ere levende Steene, til Eder maa vi kun tale formanende: Bygges ogsaa I selv som levende Steene! Kan vel og være, at Peder, med levende, her forstaaer det aandelige Liv, eller det salige Tilstand, at en Troende staaer i Samfund med Gud; da laae Foraningens Bægt paa Ordet levende, og lod sig saaledes omsætte: Bliver ogsaa I levende Steene, for at bygges til et aandeligt Hus! Meeningen kommer ud paa det samme. Om Bygning gielder det i all Fald, eller om en saadan vor Aands Forædling, som af den Handling at bygge lader sig opløse. Nu, hvad er det da at bygge? Det er at sammensøje forskiellige Deele til et heelt, sætte, f. Ex., flere Steene saa sammen, at det var, som en eeneste Steen. Dette forklaret og anvendt paa enkelt Mennecke, hvad siger det da? Bygges ogsaa du selv. Hvad har du da hos dig selv at foreene? Først og fornemmelig dine Tanker om Saligheds Bøn, at du har i Forstanden en sammenhængende Lærebbygning, hvori Grundvold og Styrke. Det faaer aldrig den, som lader sig omdrive af hvert Lærdoms Veyr; men salige de, til hvilke man kan sige med Paulo: I ere opbygde paa Apostlenes og Propheternes Grundvold, saa at I Jesus Christus selv er Hoved, Hjørnesteenen, Eph. 2. Dernæst har du at foreene og sammenbinde denne sammenhængende Lære med dine egne Villkaar, Advarstjerne deri med din Glæde, Trøsten med din Sorg, Lyset med din Bøn, og endelig dit heele Udvoortes med dit Indvoortes, saa du beviiser din Troe i Gierning, eller, som Peder skriver: Dyd i din Troe. Alt dette maa nøye
for-

foreenes, sammensættes, opbygges, saa det eene staaer i Samfund med det andet, og udgior et Heelt. Dog — hvad du foreene? du sammensæne? du bygge? Nej! du kan ret ikke, min Ven! Texten fordrer det ikke heller; kun at du forholder dig lidende, indtil du faaer Kraft at virke; kun at du ikke modsætter dig. Det hee- der ikke bygger, men bygges; kun ikke du modvillig nedbrynde, medens der arbejdes paa din Opbyggelse. Ja her arbejdes: Her bygges Guds Hus, det er for dig: Her tales Guds Ord i dette Hus, det er til dig: Her beskrives Guds Kierlighed i dette Ord, og du er den Elskte: Her betienes de hørværdige Sakramenter, og dig angaaer, dig tilbydes, dig gives den Naade, som besegles ved dem; Kort: Det er alt til din Opbyggelse. Bygmesteren kan vel med Røne spørge: Kunde jeg gjøre meere med min Viingaard, end jeg har gjort? Es. 5, 4. Vi have allerede sungende beedet: "O Jesu! gid du vilde mit Hierte danne saa, det baa- de aarle og silde din Tempel være maa." Men visselig han vil, kun vilde du selv, du kunde ret opbygges, om du vilde. Derfor i Dag heeder det: I Dag, naar I høre Herrens Ord, da forhærder ikke eders Hjer- ter! Ps. 95. Endelig mærk man sig det for alting vel: Saaledes at bygges, det er at blive stærk. I et troende Hiertes lille dannede Helligdom — der — først der er Styrke. Du skulde see, hvor tilstod indvortes hos Verdens Børn, ja endog hos de saa kaldte stærke Mander i Verden; O! der hersker den evige Nedbry- delse. Er det Folk som ytrer sig i Skrift eller Tale, du griber dem høert Øneblit i Modsaelser, de ere af en Meening i Dag, og af en anden i Morgen, de bygge op og rive ned, som Børnet sine Huse i Sanden. Mod Fristelser af andre, mod deres egne Lyster, mod
dette

dette Livs Trængster — hvad er deres Styrke? O! de
 viide ikke engang, hvad det er at giøre Modstand. Har
 en og anden af dem, hvad man kalder, et godt Hierte, ret
 skabt for at dannes til Dydens og Helligheds Boelig;
 men onde Mennesker friste, og strax er dette arme,
 svage Hierte som en Urtegaard uden Gierde, lagt un-
 der Færfod. Deres egne Lyster og Lidenskaber rive dem
 ned sig, som en Oversvømmelse, uden hvor maaskee
 Verdens Skam opkaster en liden Dønning. Lidelser —
 Nu ja mod dem synes vel nogle at sætte et Slags for-
 rivillet Kæmpekræft; men det er ikke den christelige Taal-
 modighed, ikke den valkre stille Hengivenhed i Guds
 Villie; Nej! du seer dem enten som bundne Tigre, at
 bide i Jærnen, eller du seer dem med en kold gyselig
 Smil, saadan som vi tænke os Diavelsens Latter, at
 gaae bort og ende med Selvmord den Plage, de havde
 ikke Kraft til at bære. See! der seer du de stærke Mæn-
 ders Styrke; og er ikke dette Nedbrudelse, Fordærvel-
 se, Udelæggelses Bedersnagelighed, saa kiender jeg
 ingen Forstiael mellem at bygge og nedrive. Nej!
 Styrke er kun i Guds Helligdom, og denne Helligdom
 bygges i en troende Christens Hierte; Og saa vidner
 øverste Bygmester om et saadant Huusets Styrke:
 Ivo som hører disse mine Ord, og gjør efter
 dem, den vil jeg ligne med en forstandig Mand,
 som bygde sit Huus paa en Klippe, og Størbregt
 faldt, og Vandløbene kom, og Veyrene blæste
 og styrtede mod samme Huus, og det faldt ikke;
 thi det var bygd paa en Klippe, Math. 7. Men
 end en Forstiael maae jeg anmærke: Bygd engang, staaer
 nu Huuset der færdigt og fuldendt; Ikke saa det aan-
 delige. Du, min Christen! maae atter bygges, stedse
 bygges, altid vore høyere, dannes skionnere, og dine
Sam-

Sammenblindelser alle tage iibelig til i Styrke. Den
 Fuldkomneste blandt os, forholder sig enda til Menne-
 sket, skabt efter Guds Billede i Ufkyldigheds Stand,
 som dette Huus nu, mod det som brændte. Du har
 ikke den Morgenrødens Glands, ikke den bestuende
 Fortroelighed med Skaberen, ikke den Aands stille
 Kraft; Du bær, Du føler Faldets dybe Mærker, og
 du vil føle og bære noget med Dig deraf, indtil Dette
 Forkrænkkelige isøres Uforkrænkelighed. Der-
 for endnu daglig til de Beste: Bygges ogsaa I selv,
 vorer, forbedres, gaaer frem fra Lys til Lys, fra Kraft
 til Kraft. Hvo som er retfærdiggjort, retfær-
 diggjøres endnu, Aab. 22. Men den mægtigste
 Styrke i Guds Helligdom fremlyser dog fornemmelig,
 hvor flere saadanne Steene bygges b) til et eneste
 Huus, og da visselig stærkere, af jo flere Steene det
 bestaaer, og jo nære disse ere indbyrdes sammenbun-
 ne. Huuset, Guds sande Kirke, er nu vel engang
 bygd paa en Klippe, mod hvilken Selvedes Por-
 te intet skal formaae sig, Math. 16. Det er: Et
 Selskab af sande Guds Tilbedere, skal altid findes
 et Stæds paa Jorden, men om her, eller i andre Lande,
 eller hvor, derom er intet sagt. Her gielder vor Børnes-
 lærdom: "Guds Rige kommer vel af sig selv, endog
 ingen af os beeder derom, men vi beede her, at det
 ogsaa maatte komme til os". Ja da kommer det, da
 bygges blandt os Guds sande Kirke; jo flere der sam-
 les i et Huus, som dette, for at høre Guds Ord og brue
 ge Sakramenterne, jo meere Forsamlingen er eenig i
 Troe og Bekjendelse, jo meere alle disse i Troens Sam-
 fund forenede besieles af Broderskabs Aand, af
 Fred og Samdrægtighed. Kierlighed — Ja den er
 Fuldkommenheds Baand, eller det fuldkomneste af alle
 Baand.

Baand. Den maa være ligesom det uopløselige Ce-
 ment, der binder den eene Steen til den anden; ellers
 heeder det: Hvert Huus, som er adskilt imod sig
 selv, falder, Luc. 11. Det vil derfor være kraftig
 styrkende, at vi ikke forarge os over den mangfoldige
 Forskiellighed mellem Guds Børn. Lidenskaber stor-
 re eller mindre Hæftighed, flere eller færre Naturga-
 ver, omhyggelig eller forsømt Opdragelse, forskiellige
 Kalds Pligter, bliid eller ubliid Skiebne, Rigdom el-
 ler Fattigdom, Sygdom eller Helbred; alt dette frem-
 bringer en saa broget Uliighed, at det lættelig kunde
 friste til at misunde, eller foragte, eller miskiende, el-
 ler endog slye den eene den anden. Mine Brødre!
 disse Ting bør ikke saa at være. Troe vi kun alle paa
 een Gud, deeltage vi kun alle med Trefrygt i een og
 den samme udvortes Gudsdyrkelse, ere vi kun alle ee-
 nige i at elske Sandhed og Ret, saa lader os række hver-
 andre Broderhaand, og holde os til Grundføtningen:
 Gaverne ere forskiellige, men Aanden er den
 samme, 1 Cor. 12. Her, just her er Bygningens Bil-
 ledet herlig træffende; Hvor megen Forskiellighed mel-
 lem alle de Ting, som udgiøre et Huus? og dog biedræ-
 ger netop Forskielligheden til at fuldkomme Huset.
 Saaledes maa alle Dørre være ligesaa læt vandrende
 paa deres Hængsler, som alle Vielfer maa ligge urol-
 felige faste. Saaledes maa Dagen kunde falde ind
 giennem de klare Vindver; men Bæggene vare daar-
 lige, om man blot kunde skimte Lys giennem nogen
 Sprække i dem; og saa i Guds sande Kirke. Ja! vi
 have jo Foreenings Puncter nok, hvori at samles alle
 til Et; saaledes Paulus: Været omhyggelige for
 at bevare Aandens Eenighed i Fredens Baand,
 eet Legeme og een Aand, ligesom i ere kaldede
 til

til eet Zaab i Eders Raad, een Zerre, een Troe,
 een Daab, een Gud og alles Sader, som er over
 alle, ved alle og i Eder alle, Eph. 4. See! saas-
 dan Foreening kalder jeg Stykke, og skulde ikke blot
 denne Foreening, denne Stykke være skion? Skulde
 jeg endnu behøve at nævne

2) Prædelsen i Huuset. Jo jeg maa, ihi
 min Text nævner den. Peder maaler Huuset høitide-
 ligt, naar han nævner hvad, vi ved at opbygges, skal
 de blive: Et helligt Præstedom, til at offre aan-
 delige Offere, Gud behagelige ved Jesum
 Christum. Disse Billeder, Huus og Præstedom, ere
 ikke saa ubestægtede, som de ved første Ønskast synes.
 Ved Huus forstoed han en nye forbunden Samling af
 Mennesker, ved Præstedomme forstaaet han det sam-
 me, kun beskriue det første Billede Samsfundets Styk-
 ke, det andet Samsfundets Høitidelighed, og det er
 klart, at han kun vil have biebholdt een præstelig Hand-
 ling, men ogsaa den fortrinligste i det gamle Testamen-
 te, den, at Offre. Det er Sværmeres Haab, at een-
 gang i Guds Kirke alle skulle kunde være Præster, el-
 ler, hvilket var det samme, at ingen skulde behøves.
 Nej! Lærere og Tilhørere skal der findes i Guds Kirke,
 hvorsom helst Guds Kirke skal findes paa Jorden.
 Det var kun i een Henseende, min Apostel vilde, at Læ-
 rere og Tilhørere skulde være eet, udvandre tilhaabe et
 helligt Præstedom, just ved aandelige Offere. De Le-
 gemlige bleue affkaffede, da Ypperstepræsten, den
 Store, havde fuldkommet det største, det eene virkelige
 Forsønnings Offer. Men nu, hvilke ere de aandelige
 Offere, vi alle skulle fremføre? Om det fornemste
 veed jeg mindst at siue, det Gud først og fremst fordrer
 af enhver: Min Søn giv mig, dit Hjerte! Dette
 gives

eller kunne lase Ordene i hverandres Dyrke: Lader os
 træde frem med Frimodighed til Naadestolen,
 Ebr. 4, og alle gaae vi dog bort derfra offrende, offren-
 de denne Loosfang: "Bryd ud, min Stel! med Tak,
 " og sig: Ach! hvor er jeg nu bleven riig, min Jesus
 " i mit Hierte boer, tak! tak! hvor er den Naade stor!"
 Men naar Guds Ord høres fra Talestoel deroppe, hvad
 offerer du da? Opmærksomhed? Det er for lidet; det
 kunde du skylde heldig Taler, om du end ikke hørde et
 Guds Ord af hans Mund; Men naar Gud formauer
 Eder formedelst os, naar I da offre eders Hierters op-
 rigtigste Beredvillighed til at adlyde Ordet, saa veed
 jeg ikke rettere, end at der staaer skrevet: Lydighed
 er bedre end Offer, 1 Sam. 15. See! der er Aand
 i dette Offer, og disse Offere ere aandelige alle. Men
 et Slags Offere kunde vi frembære, bare Legemer u-
 den Aand, og der kunde endnu være Aand i vor Hand-
 ling, naar vi begrave vore Døde enten i eller udenfor
 et saadant Guds Huus, som dette. Her koster ofte
 sønlig Hengivenhed i Guds Villie Selvfornægtelse,
 og denne bestæler Gaven til et Offer af Værd. Hvilken
 Prydelse ved Gravene, naar vi bringe derhen vore lies-
 reste Pant, naar vi da kunne tænke: Der har du nu,
 min Gud! hos dig hvad jeg meest elskede. Velan!
 jeg forstaaer din Beh, du løser Vaand, som fangstebe
 mig til Jorden: Du draeger mig med Kraft ud af Ber-
 dens; og nu, see! her er jeg! Saa lyder min Dof-
 rellses Sang: "Mig og hvad mit er jeg gierne vil mit
 " ste, naar du allene i Hiertet vil boe. Ja! forsmaae
 " ikke denne Loosana, skiem den gaaer ud fra blødende
 " Hierte: Herren gav, Herren tog, Herrens
 " Navn være lovet, Job 1." O! dette skulde være et
 Offer,

gives og best i Lødom, der med følger ingen i Dine
 faldende Høitid. Oprigtigheden er kun synbar for den
 Alseende, der er desuden noget som skeer, naar det
 skeer, eengang for alle. Ofringer ere Handlinger,
 som oftere taientages, saadanne som disse: Naar en
 heel Forsamling offerer Gud Bon eller Lovsang: At
 see paa teengang Andagts Laarer i flere Hundrede
 Tilbeeders Dine, er at see en større Prøvelse i Guds
 Hums, end om et Maria-Billede fra Loreto stoed i
 hvert Hjørne glimrende af Juveeler. Ild i vore Lov-
 sange, tændrende Glæde da i alles Dine. Det vilde
 være i denne lille Himmel paa Jorden, hvad Stierner
 synes at være i det natlige Himmelblaae, som hvalver
 sig over vor heele Klode. Hvor ligner det høitidelig-
 ste Ofring, naar ærbar Matrone frembar til hellig
 Daab den spæde Slut? Vi ofre da i Gierningen,
 deele af os selv, og det er vor Sielsfynd, at viide
 hvor meget disse Offere behage ham, som offrede sig
 selv for os; thi han sagde: Lader smaae Børn Kom-
 me til mig og forhindre dem ikke, thi Guds
 Rige hører saadanne til, Marc. 10. Eller møde du,
 min Broder! blodt knælende med Andagt i Skriftestoel,
 saae jeg hos dig alle det boedsfærdige Hjertes Mær-
 ker, du var mig meere fastlig, end nogen Oldtidens
 ofrende Præst. David satte Prits paa den Gave du
 bar, saa svinger han om Gud: Til Brændoffere
 haver du ikke Behagelighed, Guds Offere ere
 en synderbrudt Aand, Ps. 51. Naar flere, naar
 mange træde Haand i Haand op at knæle for Alterets
 Gud, komme de vel ikke for at give, men for at tage; Men
 de gaae dog da ind hos os, hvor kun Ypperstepræsten
 alleene, og han ifkun een Gang om Aaret, gif ind,
 i det Allerhelligste. De sige dog til hverandre,
 eller

eller kunne læse Ordene i hverandres Synne: Lader os
 træde frem med Frimodighed til Naadestolen,
 Ebr. 4, og alle gaae vi dog bore derfra offrende, offren-
 de denne Lofsang: "Brød ud, min Siel! med Tak,
 " og sig: Ach! hvor er jeg nu bleven riig, min Iesus
 " i mit Hierte boer, tak! tak! hvor er den Naade stor!"
 Men naar Guds Ord høres fra Talestoel deroppe, hvad
 offerer du da? Opmærksomhed? Det er for lidet; det
 kunde du skylde heldig Taler, om du end ikke hørde et
 Guds Ord af hans Mund; Men naar Gud formaner
 Eder formedelst os, naar I da offre eders Hierters op-
 rigtigste Beredvillighed til at adlyde Ordet, saa veed
 jeg ikke rettere, end at der staaer skrevet: Lydigheid
 er bedre end Offer, 1 Sam. 15. See! der er Aand
 i dette Offer, og disse Offere ere aandelige alle. Men
 et Slags Offere kunde vi frembære, bare Legemer u-
 den Aand, og der kunde endnu være Aand i vor Hand-
 ling, naar vi begrave vore Døde enten i eller udenfor
 et saadant Guds Huus, som dette. Her koster ofte
 sønlig Hengivenhed i Guds Villie Selvfornægtelse,
 og denne bestøler Gaven til et Offer af Bærd. Hvilken
 Prydelse ved Gravene, naar vi bringe derhen vore kje-
 reste Pant, naar vi da kunne tænke: Der har du nu,
 min Gud! hos dig hvad jeg meest elskede. Belan!
 jeg forstaaer din Bøh, du løser Baand, som fangstede
 mig til Jorden: Du drager mig med Kraft ud af Bæ-
 dens; og nu, see! her er jeg! Saa lyder min Opof-
 relses Sang: "Mig og hvad mit er jeg gierne vil mi-
 " ste, naar du allene i Hiertet vil boe. Ja! forsmaae
 " ikke denne Lofsang, skion den gaaer ud fra blødende
 " Hierte: Herren gav, Herren tog, Herrens
 " Navn være lovet, Job 1." O! dette skulde være et
 Offer,

Offer, HErren af de høye Himle vilde bøne sig ned, for
 at see til, som han saae til Abels Offer i Naade. See!
 alle disse Handlinger vilde være aandelige Offere, og
 jo flere af dem, jo større Prydelse i Guds Helligdom.
 Ja, de ere, siger Terten, GUD behagelige ved JEs-
 sum Christum. O! hvor meget Guld regnede nu ikke
 ned fra Himmelen, hvilken blændende Glands udbreder
 ikke dette over denne Prydelse. Denne Forsikring er
 som en Morgen-Soel, der overskinner alle disse smaae
 Zirater, herligere end den HErrens Herlighed, som
 overskinnede Hyrdernes Nat paa Bethlehems Slatter.
 Salomons Tempel, med samt dens Sølvkar og Gulde-
 kar, og alle Bezaleels beste Mesterstykker skulde rabe
 sig mod den tarveligste Kirke med nøgne Vægge og draa-
 befriet Tag, naar Forsamlingen i denne siste var et hel-
 ligt Præstedom, som frembar candelige Offere,
 GUD behagelige formedelst JEssum Christum.
 Ja, formedelst ham; thi intet er fuldkomment hos os.
 Hans fuldkomne Offere gjorde alle vore antagelige af
 ham all Huusets Prydelse: Naaden er bleven ved
 vor HErre JEssum Christum, Joh. 1. Af ham all
 Huusets Styrke: See! jeg sætter i Sion en Soved
 Støttesteen, som er udvalgt, ja dyrebar, og
 hvo som troer paa ham, skal ingenlunde beskiæm-
 mes, 1 Petri 2, 7. Det vil da være med det egentlige
 Huus, som det kunde, naar kun vi selv bleve bygde paa
 denne Grundvold, som levende Steene. Det andet
 Jerusalems Tempel var kun Armodis Frembringelse,
 mod det første Salomons; Men fordi Dagens Engel
 JEsus selv skulde komme til dette andet, kunde Pro-
 pheten trøste dem, som havde bygget, sigende: Dette
 siste Huusets Herlighed skal langt overgaae det
 første,

første, og jeg vil give Fred paa dette Sted,
siger Herren, Hag. 2.

Nu da i Jesu Navn, Fred ogsaa paa dette Sted.
Fader i Himlene! Lys din Fred over dette Huus! Vi
offre dig det nu; tag det som en Gave fra vor Afsmagt
for Jesu Skuld! I hans Navn hellige vi det til din
Dyrkelse; sat Du selv i Huuset dit Navns Thukoms
messe! Med David bede vi: Begynd nu Herren at
velsigne dine Tieneres Huus, at det maae blive
evindeligt for dit Ansigt! 2 Sam. 7. Lad ingen
Lue meere sees her, uden de fæstlige Lys, hvormed vi
udmærke vore Høytids Dage! Lad ingen Ild føles her,
uden den, som din Aand tænder! Denne Fun d'it der,
være og blive et Ighensfødelsens Bad i den Hellig Aand!
Jeg seer dog der endnu den samme Engel, som før var
af gudfrugtig Enke (*) giver til at frembyde det Vand,
som skulde helliges ved Ordet, og at jeg endnu seer den
ligesaa Lue-forgnldt, som før, lægger mig dette Spørgs-
maal i Munden: Er ikke dette den Brand, som
er rykket ud af Ilden? Sach. 3. O! Du, som
beredde os et Bord mod vore Fiender! forsmaa ikke det-
te Alt'er, vor svage Haand oprenste, for dersaa at
kunde sige til dine Venner: Kommer! alting er be-
reed. Bereed ved din Aand enhver, som skal komme
her! Indgiv hver Kommende denne Tanke: Drag
dine Stoe af dig; thi den Sted, som du staaer
paa, er hellig Jord! Dog, lad Alteret være til-
trækkende for alle fattige i Aanden, alle Hungrende og
Tørstende, Halte, Blinde og Krøblinge! Lad disse
Ord tilhøiffes hver udmatter Vandringsmand, som
en en god Engel talede til den trætte Prophete: Staa

op og æd, thi du haver en lang Vey at vandre,
 1 Kong. 19. Og nu den Talestoel deroppe være
 i den hellige Tre-reenigheds Navn indviet til et Gri-
 fims Bierg, hvorfra skulle lyde Betsignelser over
 Guds Israel, hvorfra skal høres alt Guds Raad til
 Salighed! Ingen vrang Lærdom besmitte den indtil
 Dagenes Ende. Ingen formaste sig derop, uden at
 have Ord med sig, dit Ord, o GUD! som er Liv og
 Aand! Gaven deroven for fra den valkre Landsmand,
 give vi dig, o GUD! i Dag, og indvie den til vore
 gudelige Sanges Liv, at naar den i Verden Forlad-
 te, Vankende kommer her, og siger i sit Hierte:
 Hvorledes skulle vi sünge Sions Sang i et
 fremmed Land? Ps. 137, hans Siel maatte stem-
 mes til glædere Udgifter, naar blot Instrumentet fore-
 teegede ham Melodien af denne Psalme: "Min Siel
 "og Aand opmuntre dig, at see hen ind i Himmerig."
 Vær nu selv, o GUD! Du, som throner i de høye
 Himle, La arnets beste Vægter, og giv at de
 Klokker, som i Dag løde derfra første Gang, for
 at samle Folket, aldrig maatte ringe til Storm, al-
 drig klemte mod Ild, aldrig varfle mod kommende
 Uven; lad deres Lyd hver Sabbats Dag kun biebri-
 nge Meenigheden denne Prophetens Indbydelse: Be-
 reed dig, Israel! til at møde HERren din
 GUD! Amos 4. HERre vor GUD gier dig ree-
 de, og forbarme dig over Sion! Du har alles-
 reede begyndt her at give Prændelse for Alffe; Styrke
 og Prændelse hœ fra nu af i denne din Helligdom, men
 for alle Tina i deres Hiertes, som samles i dette
 Huus. Elskelige Embeds Brødre! I have ude-
 st allereede af de Helligdommens Kar, I bære hel-
 lig

lig Dlle over disse Steene, eser altiid af den samme
 Kilde, og betænker: at alle andre ere synderbrudre
 Brønde, som ikke holde Vand. Tal for broderlig
 Viestand i Dag, og lykke til at bygge hver i sin Guds
 Huus; bygges nu ogsaa i selv, som levende Steene,
 til at blive et aandeligt Huus, et helligt Præsteskab til
 at ofre aandelige Offere, GUD behagelige ved IESUM
 Christum. Men især til Lykke I Tre, som ere kaldede
 til HERRENS Gierning i dette Huus! Her have I at-
 ter et nyt, og Nyekirke kaldes det atter. Jeg fryg-
 ter ikke at I nogensinde vilde vanhellige Huuset med nye
 Lærdom; men jeg ønsker broderlig, at I ogsaa maatte
 finde Nyekirkens Meenigheds Kierlighed fornyet. Jeg
 formaner baade Meenighed og Lærere i Dag i IESU
 Navn med IESU Ord: Jeg giver Eder et nyt
 Bud, at I skulde elske hverandre, Joh. 13. Og
 dette skeer, naar baade Lærere og Lærere fornyes i
 deres Sinds Land, og isøres det nye Menneske,
 som er skabt efter GUD i Retfærdighed og sand
 Hellighed, Eph. 4. Brødre! styrker de bærende
 Hænder og skælvende Kne, og bygger med Troestab,
 hver efter den Kraft ham forundes, at denne Kirke
 maa blive for Eder, hvad Guds hellige Bierg for hine
 tre store Binduer, at Guds Søn den elskelige maatte
 forklares i sin Guddoms Glands for Eders egne Hier-
 ter, paa det I kunde trøste andres Hierter, og opbygge
 Guds Meenighed med dette Vidnesbyrd: Vi saae hans
 Herlighed, som en Lenbaarnes af Saderen, fuld
 af Naade og Sandhed, Joh. 1. Flittige, seuli-
 ge Bønner opstige fra dette Huus til Kongernes Konge,
 for Kongen og hans Huus, for Kongens Huus
 og hans eneste Søn, for denne Søn og hans Huus:

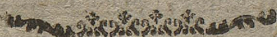
thi under dette milde Kongehuusets Skjoger, freedes
 dette og alle vore Guds Huuse, Gud velsigne Kongen,
 og velsignet vare Gud, som lysede Freed, baade over
 Konge og Land, som slukkede en Ild, frygteligere,
 end den, som fortæredede dette Huus. Vel stoed ogsaa
 Kirken her paa Vaadens Dag, frygtelig, som et
 ildsprudende Bierg; Men disse flydende og ildspru-
 dende Kasteller, hvorfra slyve langt hen Dødens be-
 vinnede Sendebud giennem flere Hundrede aabnede
 Porte; disse ere frygteligere, og vi frygtede for dem;
 Gud lægger Huuse i Afske og Kirker, men Krig fortærer
 baade Folk og Huuse, baade Kule og Meenighed. Men
 han throner høyt som styrer alt; hans Navn til Ære
 have vi allerede sunget, og det giver endnu Gienlyd i
 taknemmelige Hierter i denne Forsamling, i begge
 Rigerne; Ja, det er nu Sangenes store Tert i
 alle Europas Riger: "Gud vinkede, og der blev
 Freed." Ja, Dyreliebue! i Freed bygges Huuse, i
 Freed bygges Kirker, og de bygde prydes; i Freed op-
 leves Dage, som denne; i Freed gaar hver Meenig-
 heds Mand ind i sit eget Guds Huus, sætter sig i sin
 Stoel, og staer til sig selv: Min Siel! kom igien
 til din Roelighed, thi Herren gjør vel imod
 dig, Ps. 116, og til sin Frelses Gud: Du tugtede
 mig vel, men Du gav mig ikke i Døden, Ps.
 118. Du stienkede os igien et Forsamlings Huus,
 og deri dit Navns Ihukommelse; kom os ihu, vor Gud!
 til det beste. Befæst Styrken, herliggjør Prydelsen i
 denne din Helligdom, hellige vore Hierter til din Tem-
 vel og Boelig! Befæstem vore Boeliger og Bue; vor
 Bue og vort Land, vor Handel og Seefart, vor
 Kuev og vore Bevninger! Velsigne dette Stæds høje-
 ste

ste Dyrighed, befæst selv dens Trin, som du satte paa det slibrige, mellem Kongen og Folket, mellem Lovens strænge Helligdom, og det blide Hjertes Lyst til at skaane. Udbreed, o GUD! din Betsignelse over Bøger og Bonde, over Land og Strand, oplad din runde og milde Haand, og mær alle det som lever med Betsignelse! Gier os glade i dit Beedebuus, giv her densbedrøvede Trest, den svage Kraft, den Vildfarende Lys! Bereed os alle til de helliges Forsamling her ovenfor, samle os med Fred til vore Fædre i Graverne, opvæk vore Legemer af Graven til forklarede Bøgeliger for frelstte Sieler, og forsamle os saa alle, for at boe tillsammans i et Huus, bygd uden Hænder, evige hos GUD i Himlene! Amen. Og all' Hærens Meeri-ghed skal svare: Amen.

- (1) Eyder Wensei Nicolaisen.
- (2) Herman Lodding.
- (3) Jan Buch.
- (4) Jochum Jansen Møller, dansk Consul i
Nantes.
- (5) Madame Hane Margrethe, sal. Pytters.

Ceremonialet

ved Nykirken's Indvielse

den 25de November 1801.

Der ringes sammen Klokken 9, men ringes og kimes
i alle Kirker.

Residerende Kapellan til Nykirken Hr. Gattung
læser i Kordøren en af ham selv forfattet Bøn.

Derpaa synges af No. 106 det 1te og 6te Vers.

Nykirken's personelle Kapellan Hr. Dahl nævner den
sædvanlige Fredags Kollekt og Epistel.

Derpaa synges No. 253.

Med sidste Vers deraf træder Nykirken's Sognepræst
Hr. Ph. Fleischer paa Prædikestolen og an-
melder i en kort Tale Dagens Aliggende.

Synges af No. 94 det 1te Vers.

Medens dette synges, træder Stiftsprovst Brun for
Alteret. Han følger 12 Præster, alle i Messe,
Skjorter, hver med sin Bibel, og sætte sig hver
paa sin Stool rundt omkring Alteret.

Derpaa Stiftsprovsten:

Veni sancte spiritus! &c. Det er oversat:
Kom, o Hellig Aand! opfyld dine Troens
des Hjorter!

Dertil Koret:

Et tui amoris &c. Det er:

Og optænd i dem din Kiærligheds Ild, Du,
som ved forskjællige Tungemaal samlede
Folkene til Troens Samfund. Halleluja.

Derpaa Stiftsprovsten:

Emitte Spiritum &c. Det er:

Udsend din Aand, og de skulde staves.

Dertil Koret:

Et renovabis &c. Det er:

Og Du skal fornye Jordens Skikkelse.

Derpaa Stiftsprovsten:

Oremus: Det er:

Lader os bede:

Gud! Du, som med din Hellig Aands Ophæ-
ning har underviist dine Troendes Hierrer, giv
os i denne din samme Aand at forstaae Sandhed,
og altid at glædes i hans hellige Trost, ved vor
Herre Jesum Christum, din Søn, som med
Dig lever og regierer i Eoigheds Eoighed.
Koret: Amen.

Nu synges 1te Vers af No. 175.

Fr. Ph. Fleischer træder i Kordorren og læser
Davids 134te Psalme.

Derpaa synges og musiceeres efter Schulkes Musique
af Thaarups Hymne:

GUD Jehovah! vi prise Dig!
Til Dig vort Hjerter hæver sig:
O Du, som var og er og bliver
Lyksalighedens runde Giver:
Hvo er, som Du, o! Jehovah?
Du er vor GUD! Halleluja!

Hr. K. G. Fleischer, Domkirkens Sognepræst,
af Ps. 99, 1. 2. 3.

Bed Glimtet af din Herlighed
Seraphers Kore knæle ned;
Og Evighedens Harmonier
Og Himlens Jubler daaner, tier,
En Lyd til Stemme aandes ud:
Alt tier og tilbeder GUD!

Hr. Pastor Sch wings til Lybste Kirke, af
Ps. 104, 31. 32. 33. 34.

GUD! Himle zittre for din Magt,
Og Sole soinde for din Pragt,
Og alt er opfyldt med din Ere;
Dig love alle Himles Hære,
Og Jord og Havet stemmer i!
Og alt! og alt! er Harmonie!

Hr. Tuchen, Hospitalspræst og Sognepræst til
Marstad, af Ps. 148, 1. 2. 3. 4. 5. 6.

Du vindte — straalende frembrød
Hver Soel af Mørkets Moder = Skied;
Dg Verd'ner deres Kreds begyndte:
Det store Alt din Magt forkyndte:
Almægtig er Du Jehovah!
Hvo er, som Du? Halleluja!

Hr. Hatting af Ps. 113, 1. 2. 3. 4. 5. 6.

Omstraalet af sin Herlighed
Seer Herren fra sin Trone ned:
Seer trindt om Livets Hæde vrimles
Men Sole, Verdner, Himles Himle,
Hvad ere I for Almagts Aand?
Det Draaben er i Mandens Haand —

Hr. Bergendahl, Hammers Sognepræst, af
1 Kong. 8, 26. 27. 28. 29.

Bryd Jord, bryd Himmel vældigt ud!
Syng: Hellig! Hellig! Hellig! Gud!
Du overfluer Jordens Riger:
Seer Tanken, som i Hiertet sliger;
Alt er dig lige stort og nær;
Gud er hos alle — vor Gud er her!

Hr. M. S. Jergens, ite residerende Kapellan til
Domkirken, af Ps. 21, 2. 3. 4.

Knæl Folkets Fyrste ydmygt ned!
For HErrens Altar og tilbed!
GUD Jehovah velsigner Kroner:
GUD Jehovah bortaaender Troner:
O Jordens GUD! kom det ihu!
At han er HErren! — Støv er du!

Hr. Roth, Sognepræst til Skibtvød, af Ps. 118,
15. 16. 17. 18.

Knæl Folk med eders Fyrste ned
I tillidsfuld Erbedighed:
GUD Jehovah! Du er vor Fader!
Selv, naar du revser, er du Fader!
Men hvo, som lyder dine Bud,
Dem, Fader! lænner du, som GUD!

Hr. J. Jergens, residerende Kapellan til Sund,
af Ps. 46, 9. 10. 11 og 12.

See! stolte Fyrster ruste sig,
Og true Undergang og Krig:
Nu Stridens Jordan høyt sig hæver:
Og Hytter falde, Slotte hæver:
I Blodstrøm Aret trædes ned:
Da vinker GUD — og der er Fred! —

Hr. Friderich Arantz, personel Kapellan.

Dekaner prise dig, o Gud!
Og Tordner buldre: du er Gud!
Naar Havet sig mod Himlen hæver,
Naar Jordens faste Grundvoold bæver,
Det er dit Bud, o Jehovah! —
Dit Bud er Held — Halleluja.

Hr. Dahl, af Ps. 72, 1. 2. 3. 4.

Skue naadig til vort Samfund ned!
Opsyld hvert Hierte med din Fred!
Hør Tvillingrigets Millioner,
Du HErre! som besæfter Troner:
Velsign med Lykke Kongens Daad;
Velsign med Wiisdom Kongens Raad.

Alt Folkets Haab, vor Kongeslægt,
Tag, HErre! i din Baretægt:
O! lad den aldrig savnet være,
Som skal dit Folk med Held regiere:
Velsign vort Land med Frugtbarhed:
Vort Mod i Krig, vor Flid i Fred!

Hr. Welhaven, personel Kapellan til Hospitalet,
den heele Davids 100de Psalme.

Alvældes Gud, vi prise Dig!
Algodheds Gud, vi takke Dig!

Vær Jord et Alter til hans Ære!
Du Himmel skal dets Høveling være!
Alt Livets Haab er Jehovah!
Alt Livets Røst Halleluja!

Herpaa holder Stiftsprovsten Indvielses-Talen.

Naar den er sluttet, synges af

No. 256 det 11te Vers.

Om der ofres, bør det skee nu, naar dette 11te Vers
er til Ende. Under Ofringen leeges da kun med
Instrumenter, efterdi Psalme i den Tummel kun
vilde være forgiæves anbragt.

Ofringen forbie, mæffer Stiftsprovsten
Kollekt og Betsignelse.

Til Beslutning

No. 246.

Hr. Dahl læser i Kordorren en af ham selv for-
fattet Bøn.

Man føler vel, at det af Hr. Thaarups valkre
Gymne anbragte ikke er saa anvendeligt paa Dagens
Forehavende, som netop dertil forfattede Cantater kun-
de blevet; men fra den Tid man forlangede Indvielse
og til den 25de November, var det ikke mueligt at
faae nye Musik sat til nye Texter; Ey heller bestaaer
voort Orchester af Leysvende, som enten Penge eller
Ovrigheds Befaling kunde sætte i Requisition, men
for det meeste af frivillige Harmonister, som Publi-
cum skal skylde Vore og Tak, fordi de ville forhærlig-
ge Indvielsens Dag med den samme Høytidelighed,
hvormed de indviiede den første Dag i dette Aarhun-
drede paa deres agibare Selskabs egen Sahl.

J. N. Bruu.

Bergen, 1801.

Trykt i Hs. Kongel. Majests, privilegerede Bogtrykkerie,
hos N. Dahls Efterleverste.

35019